

i Anvisningar till tentamen PS1101/PSPR01 ht2024

Välkommen till omtentamen för kursen Introduktion till psykologi som vetenskap och profession, PS1101/PSPR01, ht2024

Observera att detta är en individuell examination. Individuell examination innebär att du ska besvara alla frågor själv. Samarbete med en annan (kurskamrat eller utomstående) är inte tillåtet.

Maxpoäng för tentamen är 46 p. För godkänt krävs minst 23 p.

Betyg	F	E	D	C	B	A
Poäng	0-22	23-27	28-32	33-36	37-41	42-46

Tentamen består av tre delar:

Del 1: Flervalsfrågor, psykologins områden. Den här delen innehåller frågor där du anger vilket bland fyra olika alternativ som bäst stämmer överens med din kunskap. Varje rätt svar ger 1 poäng. Fel svar ger 0 poäng. Alla frågorna har endast ett korrekt svarsalternativ. Maxpoäng på denna del är 28 poäng.

Del 2: Flervalsfrågor, statistik och metod. Den här delen innehåller frågor där du anger vilket bland olika alternativ som bäst stämmer överens med din kunskap. Vissa frågor kan ha fler än ett korrekt svar. Varje rätt svar ger 1 poäng. Fel svar ger 0 poäng. Maxpoäng på denna del är 6 poäng.

Del 3: Essäfrågor, psykologins områden. Den här delen avser att mäta din förmåga att kunna resonera och diskutera psykologiska begrepp och företeelser. Svar från flera olika delar av litteratur och/eller föreläsningar bör integreras. Välj ut tre av de fyra frågorna och svara på dessa tre. Varje fråga är värd 4 poäng, maxpoäng är 12 poäng. Skriv på ett lättläst och väl strukturerat sätt.

Stort lycka till!

1 1

Välj rätt alternativ (endast ett alternativ kan vara rätt)

Studerandet av psyket ("the mind") i termer av dess grundläggande element är känt som:

- ☐ Strukturalism
- ☐ Dualism
- ☐ Funktionalism
- ☐ Inget av dessa

Totalpoäng: 1

2 2

Välj rätt alternativ (endast ett alternativ kan vara rätt)

Empirister, som John Locke (1632-1704) var av uppfattningen att all kunskap förvärvas empiriskt. Vad såg empiriker som ett mer giltigt tillvägagångssätt för att få kunskap i motsats till att använda förnuft?

- ☐ Inget av dessa
- ☐ Observation
- ☐ Genomföra kvalitativ forskning
- ☐ Meta-analys

Totalpoäng: 1

3 3

Välj rätt alternativ (endast ett alternativ kan vara rätt)

Variabilitetsmått

- ☐ Fångar graden av variation i en fördelning av värden
- ☐ Används för att fastställa orsak-verkan relationer
- ☐ Identifierar det mittersta värdet i en fördelning
- ☐ Identifierar det värde som förekommer flest gånger i en fördelning

Totalpoäng: 1

4 4

Välj rätt alternativ (endast ett alternativ kan vara rätt)

En oberoende variabel är en faktor som är:

- ☐ Påverkad av den beroende variabeln
- ☐ Uppmätt av en forskare
- ☐ Manipulerad av en forskare
- ☐ Inget av dessa

Totalpoäng: 1

5 5

Välj rätt alternativ (endast ett alternativ kan vara rätt)

Vilken av följande delar av hjärnan är mest involverad i känslor och aggression?

- ☐ Hippocampus
- ☐ Pons
- ☐ Cerebellum
- ☐ Amygdala

Totalpoäng: 1

6 6

Välj rätt alternativ (endast ett alternativ kan vara rätt)

Soma är ett annat namn för

- ☐ Axon
- ☐ Cellkropp
- ☐ Neuron
- ☐ Dendriter

Totalpoäng: 1

7 7

Välj rätt alternativ (endast ett alternativ kan vara rätt)

Hormoner utgör det huvudsakliga kommunikationssignalen inom

- ☐ Endokrina systemet
- ☐ Immunsystemet (kallas även immunförsvaret)
- ☐ Nervsystemet
- ☐ Cerebrala kortex

Totalpoäng: 1

8 8

Välj rätt alternativ (endast ett alternativ kan vara rätt).

Vilka av följande är funktioner som förknippas med hjärnans frontallob?

- ☐ Orientering, igenkänning och uppfattning av stimuli
- ☐ Bearbetning av syn och färgigenkänning
- ☐ Arbetsminne, planering, emotionsreglering
- ☐ Perception och igenkänning av auditiva stimuli, minne och tal

Totalpoäng: 1

9 9

Välj rätt alternativ (endast ett alternativ kan vara rätt)

Vid ungefär _____ ålder överger spädbarn ljud från andra språk och börjar bara producera de ljud som är specifika för deras modersmål.

- ☐ 4 månaders
- ☐ 3 månaders
- ☐ 6 månaders
- ☐ 9 månaders

Totalpoäng: 1

10 10

Välj rätt alternativ (endast ett alternativ kan vara rätt)

Pragmatik är ett exempel på hur _____ påverkar användningen av språket.

- ☐ bottom-up processering
- ☐ top-down processering
- ☐ Ingen av dessa
- ☐ central processering

Totalpoäng: 1

11 11

Välj rätt alternativ (endast ett alternativ kan vara rätt)

 innebär att symboler i språket kan kombineras för att generera obegränsad mängd nya uttryck.

- ☐ Generativitet (Generativity)
- ☐ Förskjutning (Displacement)
- ☐ Semantik
- ☐ Struktur

Totalpoäng: 1

12 12

Välj rätt alternativ (endast ett alternativ kan vara rätt)

När människor tenderar att söka bevis som bekräftar vad de för närvarande tror i motsats till att leta efter bevis som kan motbevisa deras övertygelser, faller de i en fälla som kallas:

- ☐ "Hindsight" bias
- ☐ "Overconfidence" bias (Överkonfidens)
- ☐ "Confirmation" bias (Konfirmationsbias)
- ☐ "Belief" bias

Totalpoäng: 1

13 13

Välj rätt alternativ (endast ett alternativ kan vara rätt)

Vilket av de följande alternativen är INTE en omständighet som gör det troligt att grupptänkande uppstår?

- ☐ När en grupp har en ledare som uppmuntrar till kritiskt tänkande
- ☐ När en grupp är isolerad för information utifrån
- ☐ När en grupp är under stor press att fatta ett beslut
- ☐ När en grupp har hög samstämmighet, som märks genom en stämning av närhet och samarbetsförmåga

Totalpoäng: 1

14 14

Välj rätt alternativ (endast ett alternativ kan vara rätt)

I sin välkända studie om lydnad fann Stanley Milgram att majoriteten av hans deltagare:

- ☐ Upplevde ångest och upprördhet tidigt i experimentet och vägrade att ge ytterligare stötar till den andre deltagaren
- ☐ Hade inga problem med att administrera de maximala 450 volt till den andre deltagaren eftersom de flesta visste att stötarna inte var verkliga
- ☐ Administrerade de maximala 450 volt till den andre deltagaren, även om de hade hög grad av ångest och upprördhet när de gjorde det
- ☐ Blev upprörda och ångestfyllda halvvägs genom experimentet och vägrade att administrera några fler stötar när de fick reda på den andre deltagarens hjärttillstånd

Totalpoäng: 1

15 15

Välj rätt alternativ (endast ett alternativ kan vara rätt)

I Aschs konformitetsexperiment, vilken faktor visade sig vara viktigast för att minska graden av konformitet?

- ☐ Belöningar för korrekta svar
- ☐ Deltagarnas ålder
- ☐ Gruppens storlek
- ☐ Förekomsten av en allierad som också avvek från gruppens svar

Totalpoäng: 1

16 16

Välj rätt alternativ (endast ett alternativ kan vara rätt)

Enligt forskning utifrån kognitiv dissonansteori där människor övertygas att utföra ett beteende som går emot deras attityder, är sannolikheten för att de ändrar sina attityder störst när:

- ☐ Beteendet belönas med en stor ekonomisk belöning
- ☐ Beteendet belönas med en liten ekonomisk belöning
- ☐ De får tydliga instruktioner om beteendet
- ☐ De har frihet att avstå från beteendet

Totalpoäng: 1

17 17

Välj rätt alternativ (endast ett alternativ kan vara rätt)

I utvecklingspsykologisk forskning är en _____ period ett åldersspann då specifika erfarenheter måste göras för att normal utveckling ska fortskrida. Detta i kontrast till en _____ period, då det är optimalt, men inte nödvändigt, att dessa erfarenheter görs.

- ☐ kritisk; sensitiv (känslig)
- ☐ kritisk; mottaglig
- ☐ explicit; sensitiv (känslig)
- ☐ sensitiv (känslig); kritisk

Totalpoäng: 1

18 18

Välj rätt alternativ (endast ett alternativ kan vara rätt)

I sina studier av apor fann Harry Harlow att anknytning hos djur underlättas av:

- ☐ Kroppskontakt med ett mjukt och varmt objekt
- ☐ Social bekräftelse från båda föräldrarna
- ☐ Att bli matad av modern
- ☐ Att vara det första objektet som en apa ser efter att den är född

Totalpoäng: 1

19 19

Välj rätt alternativ (endast ett alternativ kan vara rätt)

Vad innebär Piagets teori om kognitiv utveckling generellt sett?

- ☐ Att barn utvecklar sin kognition linjärt och utan tydliga förändringar
- ☐ Att all kognitiv utveckling är beroende av biologisk mognad utan påverkan av miljön
- ☐ Att utveckling sker i stadier och att varje stadie har unika kognitiva förmågor
- ☐ Att alla kognitiva förmågor är fullt utvecklade redan i tidig barndom

Totalpoäng: 1

20 20

Välj rätt alternativ (endast ett alternativ kan vara rätt)

Vilket av följande beskriver bäst informationsprocesssteorin?

- ☐ En teori som hävdar att all lärande är medfött och inte påverkas av erfarenhet
- ☐ En teori som fokuserar på biologiska och genetiska faktorer i utveckling
- ☐ En teori som betonar emotionella och sociala faktorer i lärande
- ☐ En teori som liknar datormodeller och beskriver hur människor tar emot, bearbetar och lagrar information

Totalpoäng: 1

21 21

Välj rätt alternativ (endast ett alternativ kan vara rätt)

Lennart behandlas orättvist av sin chef på jobbet. Istället för att konfrontera chefen om detta bestämmer sig Lennart för att hantera situationen genom att ändra sina tolkningar av chefens beteenden. Till exempel tänker han "Min chef har antagligen en väldigt dålig dag och jag slår vad om att hon är upprörd för att hennes partner har lämnat henne."
Lennarts coping-strategier kan bäst klassificeras som exempel på:

- ☐ Problemfokuserad coping
- ☐ Medveten (self-efficacy) coping
- ☐ Coping genom socialt stöd
- ☐ Emotionsfokuserad coping

Totalpoäng: 1

22 22

Välj rätt alternativ (endast ett alternativ kan vara rätt)

Den transaktionella definitionen av stress beskriver stress som produkten av kognitiva, fysiologiska och beteendemässiga reaktioner som väcks när en person uppfattar en obalans mellan:

- ☐ Primära bedömningar av en viss situation och kraven i denna situation
- ☐ Internt och externt utlösta stimulus
- ☐ Expressiva och instrumentella beteenden
- ☐ Krav i en viss situation och personliga resurser

Totalpoäng: 1

23 23

Välj rätt alternativ (endast ett alternativ kan vara rätt)

Vad är en vanlig skillnad i immunförsvarets funktion vid kortvarig jämfört med långvarig stress?

- ☐ Långvarig stress stärker immunförsvaret
- ☐ Kortvarig stress minskar immunförsvarets effektivitet
- ☐ Kortvarig stress kan stärka immunförsvaret, medan långvarig stress försvagar det
- ☐ Långvarig stress har ingen påverkan på immunförsvaret

Totalpoäng: 1

24 24

Välj rätt alternativ (endast ett alternativ kan vara rätt)

Placeboeffekter och föreställningar om personlig kontroll tycks ha gemensamt att:

- ☐ Ingen av dem har en känd psykologisk grund
- ☐ De båda reducerar smärta genom att få hjärnan att frigöra endorfiner
- ☐ De båda bygger på att vilseleda patienten
- ☐ Ingen av dem faktiskt minskar smärta

Totalpoäng: 1

25 25

Välj rätt alternativ (endast ett alternativ kan vara rätt)

Vilken av teorier/modeller följande är mest relevant för att illustrera att personlighetsfaktorer och situationsfaktorer kan interagera med varandra?

- ☐ Sårbarhet-stressmodellen
- ☐ Teorin om trauma-dissociation
- ☐ Teorin om inlärd hjälplöshet
- ☐ Exemplet med generell pares

Totalpoäng: 1

26 26

Välj rätt alternativ (endast ett alternativ kan vara rätt)

Alla följande egenskaper nämndes av Carl Rogers som viktiga och avgörande terapeutegenskaper inom klientcentrerad terapi, UTOM:

- ☐ Villkorslös positiv uppskattning
- ☐ Genuinitet
- ☐ Självkonsekvens (self-consistency)
- ☐ Empati

Totalpoäng: 1

27 27

Välj rätt alternativ (endast ett alternativ kan vara rätt)

Vilket av följande påståenden är korrekt angående målet med psykodynamisk terapi?

- ☐ Psykodynamisk terapi fokuserar på att systematiskt kartlägga patientens tankeprocesser för att förändra irrationella tankemönster
- ☐ Psykodynamisk terapi fokuserar främst på att eliminera specifika symptom genom beteendeförändringar
- ☐ Huvudsyftet med psykodynamisk terapi är att främja medveten närvaro och acceptans av nuvarande känslor
- ☐ Målet med psykodynamisk terapi är att öka patientens självinsikt om omedvetna konflikter och inre processer

Totalpoäng: 1

28 28

Välj rätt alternativ (endast ett alternativ kan vara rätt)

Två centrala antaganden inom det _____ tillvägagångssättet inom terapi är att psykiska störningar lärs in på precis samma sätt som normala beteenden och att de kan behandlas genom att tillämpa principer som härleds från forskning om betingning och modellering.

- ☐ Interpersonella
- ☐ Biologiska
- ☐ Humanistiska
- ☐ Behavioristiska

Totalpoäng: 1

i Del 2: Forskningsmetod och statistik**Del 2: Statistik och forskningsmetodik**

Den här delen innehåller frågor där du anger vilket bland olika alternativ som bäst stämmer överens med din kunskap. Vissa frågor kan ha fler än ett korrekt svar. Varje rätt svar ger 1 poäng. Fel svar ger 0 poäng.

29 29

Vilket/vilka av nedanstående alternativ kan en forskare använda som vill veta om en viss behandling mot migrän fungerar?

Välj de rätta alternativen (Flera svar kan ibland vara rätt. Korrekt svar ger 1 poäng. Felaktiga svar ger 0 poäng på frågan.

- ☐ ett experiment
- ☐ kvalitativ metod
- ☐ ett kvasi-experiment
- ☐ ett icke-experiment

Totalpoäng: 1

30 30

Vilken datatyp har variabelvärdena för Diagnos = {Depression, Hypokondri, Social fobi, Stress, och Ångest}?

Välj rätt alternativ (endast ett alternativ kan vara rätt). Korrekt svar ger 1 poäng. Inkorrekt svar ger 0 poäng.

- ☐ Ordinaldata
- ☐ Kvotdata
- ☐ Intervalldata
- ☐ Nominaldata

Totalpoäng: 1

31 31

Vilket av följande centralmått är särskilt lämpligt för en snedfördelad variabel, såsom inkomst eller reaktionstid?

Välj rätt alternativ (endast ett alternativ kan vara rätt). Korrekt svar ger 1 poäng. Inkorrekt svar ger 0 poäng.

- ☐ Typvärdet
- ☐ Medianen
- ☐ Det aritmetiska medelvärdet

Totalpoäng: 1

32 32

Om jag mäter en egenskap med en skala från 1 till 10 och det är sant att 6 minus 2 på skalan är lika mycket av egenskapen som 8 minus 4 på skalan så har jag

Välj rätt alternativ (endast ett alternativ kan vara rätt). Korrekt svar ger 1 poäng. Inkorrekt svar ger 0 poäng.

- ☐ Intervalldata
- ☐ Ordinaldata
- ☐ Kvotdata
- ☐ Nominaldata

Totalpoäng: 1

33 33

Vilket av följande centralmått är känsligt för extremvärden?

Välj rätt alternativ (endast ett alternativ kan vara rätt). Korrekt svar ger 1 poäng. Inkorrekt svar ger 0 poäng.

- ☐ Medianen
- ☐ Det aritmetiska medelvärdet
- ☐ Typvärdet

Totalpoäng: 1

34 34

Vad innebär det att det aritmetiska medelvärdet är väntevärdesriktigt?

Välj rätt alternativ (endast ett alternativ kan vara rätt). Korrekt svar ger 1 poäng. Inkorrekt svar ger 0 poäng.

- ☐ Att medelvärdet i en population i det långa loppet kommer att bli samma som medelvärdet i stickprovet
- ☐ Att man kan förvänta sig, helt riktigt, att det aritmetiska medelvärdet blir detsamma i olika stickprov
- ☐ Att medelvärdet i ett stickprov alltid blir exakt som medelvärdet i motsvarande population
- ☐ Att medelvärdet av alla stickprovsmedelvärden kommer att bli samma som medelvärdet i populationen

Totalpoäng: 1

i Del 3: Essäfrågor, psykologins områden.

Del 3: Essäfrågor, psykologins områden.

Den här delen avser att mäta din förmåga att kunna resonera och diskutera psykologiska begrepp och företeelser. Svar från flera olika delar av litteratur och/eller föreläsningar bör integreras. Du ska välja ut tre av de fyra frågorna nedan och svara på dessa tre. Varje fråga är värd 4 poäng, maxpoäng är 12 poäng på den här delen. Skriv på ett lättläst och väl strukturerat sätt.

Observera att du endast skall svara på tre frågor. Om du skulle svara på fyra frågor kommer en av dem slumpmässigt väljas bort och dessa poäng kommer inte räknas med i totalpoängen.

Här nedan följer de fyra olika frågorna du kan välja på, du svarar sedan på respektive fråga genom att klicka vidare till höger.

- 1. Hippocampus och amygdala är två centrala strukturer som ingår i det s.k. limbiska systemet. Beskriv det limbiska systemets funktioner och ge exempel på funktioner som hippocampus respektive amygdala är involverade i.**
- 2. Beskriv vilka problem som finns med att använda korrelationer som bevis för kausala samband? Framförallt två typer av problem uppstår här. Ge i din diskussion även exempel på dessa för att göra tydligt vad du menar.**
- 3. Diskutera hur arv och miljö kan påverka ett spädbarns motoriska utveckling? Ge ett konkret exempel och belys hur variation i utveckling kan se ut beroende på olika faktorer.**
- 4. På vilka sätt kan effektiviteten av psykologiska behandlingsmetoder undersökas och mätas? Beskriv olika metoder för att mäta behandlingsresultat och identifiera faktorer som är viktiga att ta hänsyn till vid bedömningen av psykologisk behandlingsutfall.**

35 Essäfråga 1

Essäfråga 1

Välj **EN** av frågorna nedan och skriv ut nummer och frågan i början av ditt svar.

1. Hippocampus och amygdala är två centrala strukturer som ingår i det s.k. limbiska systemet. Beskriv det limbiska systemets funktioner och ge exempel på funktioner som hippocampus respektive amygdala är involverade i.
2. Beskriv vilka problem som finns med att använda korrelationer som bevis för kausala samband? Framförallt två typer av problem uppstår här. Ge i din diskussion även exempel på dessa för att göra tydligt vad du menar.
3. Diskutera hur arv och miljö kan påverka ett spädbarns motoriska utveckling? Ge ett konkret exempel och belys hur variation i utveckling kan se ut beroende på olika faktorer.
4. På vilka sätt kan effektiviteten av psykologiska behandlingsmetoder undersökas och mätas? Beskriv olika metoder för att mäta behandlingsresultat och identifiera faktorer som är viktiga att ta hänsyn till vid bedömningen av psykologisk behandlingsutfall.

Teckenf...
B
I
U
 x_2
 x^2
 I_x

Ω

 Σ

Ord: 0/500

Totalpoäng: 4

36 Essäfråga 2

Essäfråga 2

Välj **EN** av frågorna nedan som du **INTE** redan besvarat och skriv ut nummer och frågan i början av ditt svar.

1. Hippocampus och amygdala är två centrala strukturer som ingår i det s.k. limbiska systemet. Beskriv det limbiska systemets funktioner och ge exempel på funktioner som hippocampus respektive amygdala är involverade i.
2. Beskriv vilka problem som finns med att använda korrelationer som bevis för kausala samband? Framförallt två typer av problem uppstår här. Ge i din diskussion även exempel på dessa för att göra tydligt vad du menar.
3. Diskutera hur arv och miljö kan påverka ett spädbarns motoriska utveckling? Ge ett konkret exempel och belys hur variation i utveckling kan se ut beroende på olika faktorer.
4. På vilka sätt kan effektiviteten av psykologiska behandlingsmetoder undersökas och mätas? Beskriv olika metoder för att mäta behandlingsresultat och identifiera faktorer som är viktiga att ta hänsyn till vid bedömningen av psykologisk behandlingsutfall.

Teckenf...
| **B** *I* U x_2 x^2 | I_x | | | |

| | | Σ |

Ord: 0/500

Totalpoäng: 4

4. På vilka sätt kan effektiviteten av psykologiska behandlingsmetoder undersökas och mätas? Beskriv olika metoder för att mäta behandlingsresultat och identifiera faktorer som är viktiga att ta hänsyn till vid bedömningen av psykologisk behandlingsutfall.

25/26

i Avslutning

Du är nu färdig med tentamen. För att vara säker på att du inte missat att svara på någon fråga rekommenderas du att gå igenom dina svar en sista gång.

Bra jobbat!